

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. rugpjūčio 24 d. Nr. 21RE2-395 (AG2-327/14-2026)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vilijos Astrauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Evaldo Ambrozaičio ir Ingos Drąsutavičienės, sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjui X. Y., atsakovės Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovei A. Y., trečiajam suinteresuotam asmeniui Z. Y.,

2026 m. rugpjūčio 20 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. skundą atsakovei Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, trečiajam suinteresuotam asmeniui Z. Y. dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Paramos būstui grupės 2026 m. birželio 30 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl papildomos subsidijos gimus vaikui suteikimo sąlygų“ dalies panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje 2026 m. liepos 30 d. buvo priimtas nagrinėti pareiškėjo X. Y. skundas atsakovei Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai (toliau – ir Ministerija), trečiajam suinteresuotam asmeniui Z. Y., kuriuo pareiškėjas prašo: priimti sprendimą panaikinti atsakovės priimtą sprendimą neišduoti pažymos dėl 5 proc. papildomos subsidijos gimus antram vaikui 2026 m. birželio 30 d. rašte Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl papildomos subsidijos gimus vaikui suteikimo sąlygų“ (toliau – ir Raštas) ir įpareigoti atsakovę pareiškėjo 2026 m. gegužės 20 d. kartu su oficialiu kreipimusi pateiktą prašymą dėl papildomos 5 proc. subsidijos gimus antram vaikui laikyti priimtu ir įpareigojančiu išduoti pareiškėjo šeimai atitinkamą pažymą dėl paramos būstui įsigyti 5 proc. papildomos subsidijos gimus antram vaikui, kurią pareiškėjas galės aktyvuoti banke.

Pareiškėjas skunde nurodo, jog 2026 m. gegužės 20 d. kreipėsi į atsakovę, prašydamas išaiškinti 2026 m. gegužės 19 d. susidariusią situaciją, kai, pareiškėjo teigimu, buvo netinkamai įgyvendintas Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo (toliau – ir Įstatymas) nuostatos, ir atlikti reikiamus veiksmus, kad būtų užtikrintas skaidrumo suteikiant socialinę paramą principas (toliau – ir Kreipimasis). Nurodo, jog negavus atsakymo per 20 darbo dienų pareiškėjas 2026 m. birželio 26 d. pakartotinai kreipėsi į Ministeriją (toliau – ir Pakartotinis kreipimasis) ir tik po 30 darbo dienų nuo Kreipimosi buvo gautas Raštas.

Skunde pareiškėjas teigia, jog vien faktas, kad atsakovė praleido daug daugiau nei 20 darbo dienų atsakyti į Kreipimąsi, parodo atsakovės aplaidumą laikytis administracinių procedūrų reikalavimų, nurodytų įstatyme. Teigia, jog itin daug gyventojų kreipimusi nagrinėjimas nėra įstatymo nurodyta pateisinama priežastis atsakyti vėliau, negu Ministerija yra įpareigota įstatymo. Pareiškėjas teigia, jog itin daug gyventojų skundų atsakovė sulaukė būtent dėl to, kad 2026 m. gegužės 19 d. sudarė sąlygas susiklostyti situacijai, kuomet buvo neskaidriai ir netinkamai

įgyvendintos Įstatymo nuostatos bei pažeisti socialinio teisingumo, skaidrumo suteikiant socialinę paramą ir teisėtų lūkesčių principai, nesuteikiant objektyviai įmanomų sąlygų visiems gyventojams lygiateisiškai prisijungti, užpildyti ir pateikti paraiškas per SPIS (pastaba, Socialinės paramos šeimai informacinė sistema, toliau – SPIS). Pareiškėjas nurodo, jog 2025 m. informacijos pagrindu atsakovė turėjo iš anksto numatyti, kad sudarys tokias pačias ar panašias netinkamas sąlygas, jog paraiškas būstui įsigyti bus galima pildyti tik vienintelę dieną metuose ir labai ribotą laiką. Nurodo, jog netinkama pati paraiškų pateikimo tvarka, kadangi tai sudaro sąlygas, kuomet užtenka, jog suinteresuotiems kreiptis asmenims ilgą laiką laukusiems paraiškos pildymo per SPIS dieną nutiktų neatidėliotinas atvejis ir taip automatiškai jis netektų galimybės pasinaudoti įstatymu deklaruojama teise pasinaudoti valstybės remiama parama būstui įsigyti. Taigi, sistemos apkrovimą didesnę nei 10 kartų buvo galima iš anksto numatyti ir to išvengti. To nepadarius buvo pažeistos daugelio asmenų, tarp jų ir pareiškėjo bei trečiųjų suinteresuotų asmenų, teisės.

Pareiškėjas teigia, jog galimybė pateikti prašymą neturėtų būti apskritai siejama su paskirta biudžeto lėšų suma, sumos dydžiu. Tuo labiau, jog jau pasibaigus 2026 m. gegužės 19 d. paraiškų pildymo laikui, atsakovė paskelbė, kad paramai būstui įsigyti skirta suma padidinta dar 5 milijonais eurų, tačiau teisė teikti prašymus asmenims, kurių prašymai turėtų būti patenkinami prioriteto tvarka, papildomai skyrus biudžeto lėšas jau nebuvo suteikta. Pažymi, jog atsakovė nepateikė duomenų apie pradėtus pildyti prašymus ir mano, kad tokiu atveju galėtų paaiškėti, jog pareiškėjas pagal sistemos duomenis irgi buvo pradėjęs pildymą, tačiau dėl nuo jo nepriklausančių aplinkybių (sistemos strigimo, kuris irgi turėtų būti užfiksuotas) nepabaigęs pildyti prašymo. Nurodo, jog pareiškėjui dėl įvardytų aplinkybių objektyviai nebuvo galimybės pabaigti pildyti pradėtą prašymą ir gebėti tuo pačiu metu, t. y. per 9 minutes (nes paskutinio per SPIS pateikto prašymo registracijos laikas 9.09 val.), ir pildyti prašymą per SPIS (kas buvo nurodyta kaip prioritetas būdas), ir atvykti į savivaldybės administraciją, ir siųsti elektroniniu paštu, ir pašto siunta. Pažymi, jog atsakovė pačiame Rašte taip pat pripažįsta pareiškėjo išsakytus argumentus, jog buvo ryškūs organizavimo modelio trūkumai, dėl kurių pareiškėjo teisė gauti papildomą 5 proc. subsidiją 2026 m. gegužės mėnesį negalėjo būti įgyvendinta, t. y. ne dėl pareiškėjo kaltės ar neveikimo. Atsakovės 2026 m. birželio 18 d. paskelbto įrašo Facebook paskyroje pagrindu teigia, kad net atsakovei viešai paskelbus informaciją, kuri atspindi, jog buvo pažeisti teisėti asmenų lūkesčiai, pareiškėjas po beveik dviejų savaičių nuo šio įrašo paskelbimo datos gavo Raštą, kuriame atsakovė apie pažeistas pareiškėjo ir trečiųjų suinteresuotų asmenų (šeimų narių) teises neigia.

Skunde pažymi, jog Rašto argumentas, kad „bus vertinamos galimybės keisti prašymų teikimo tvarką, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas visiems norintiems asmenims pateikti prašymus“, pareiškėjo pažeistos teisės neatstato, kadangi netekus galimybės pateikti prašymą 2026 m. gegužės 19 d., pareiškėjas ir jo šeimos nariai sekančiu lėšų skyrimo paramos būstui įsigyti etapo metu gali nebeatitikti Įstatyme nurodytų reikalavimų ir visam laikui prarasti galimybę pasinaudoti 5 proc. subsidija gimus vaikui. Ypatingai dėl nurodytos amžiaus ribos (pagal Įstatymą 5 proc. subsidija gimus antram vaikui yra suteikiama iki vienam iš tėvų sukaks 36 metai). Nurodo, jog pareiškėjo sutuoktinei, trečiajam suinteresuotam asmeniui, 36 metai sukaks (duomenys neskelbtini). Taip pat, pareiškėjo šeima gali nebeatitikti kitų sąlygų, pavyzdžiui, kad šeimos praeitais kalendoriniais metais gautos pajamos neviršijo nustatytų dydžių. Taip pat, kiekviena negautos 5 proc. subsidijos diena yra svarbi tuo, jog pareiškėjo šeima kasdien netenka vis daugiau pinigų, mokėdama didesnes palūkanas už banko suteiktą paskolą, kurios suma galėtų sumažėti gavus Įstatymo garantuotą pareiškėjo šeimai paramą gimus antram vaikui. Vertina, jog tai, kad atsakovė dėl paramos būstui įsigyti organizavimo modelio trūkumų susidariusias neigiamas pasekmes perkelia patirti pareiškėjui ir jo šeimai, pažeidžia teisingumo principą.

Pareiškėjas Komisijos posėdžio metu palaikė skundą ir prašė jį tenkinti skunde ir posėdžio metu išdėstytų motyvų bei argumentų pagrindu.

Atsakovė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija atsiliepimu prašo pareiškėjo skundą atmesti.

Atsiliepime nurodo, jog Ministerija savo internetiniame puslapyje 2026 m. gegužės 18 d. paskelbė kvietimą, kad 2026 m. gegužės 19 d. gyventojai galės teikti prašymus, jog valstybė suteiktų

paramą būstui įsigyti (gauti valstybės iš dalies kompensuojamą būsto kreditą ir (ar) subsidiją). Taip pat buvo pateikta informacija, kad prašymus bus galima teikti ribotą laiką: gegužės 19 d. nuo 9.00 val. iki 16.00 val. arba kol pasibaigs kvietimui skirtų lėšų suma. Informuoja, jog parama būstui įsigyti ar išsinuomoti teikiama vadovaujantis Įstatymu, Prašymų suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti nagrinėjimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. A1-195, (toliau – ir Prašymų nagrinėjimo tvarkos aprašas) ir Valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų teikimo ir subsidijų valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų daliai apmokėti teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-267, (toliau – ir Subsidijų teikimo tvarkos aprašas). Pažymi, kad sprendimus dėl teisės į paramą būstui įsigyti nustatymo (įskaitant prašymų registravimą ir jų nagrinėjimą) priima savivaldybių administracijos (Įstatymo 4 straipsnio 5 dalies 1 punktas).

Įstatymo 12 straipsnio 1, 3, 6 dalių, Subsidijų teikimo tvarkos aprašo 8, 8¹ punktų, Prašymų nagrinėjimo tvarkos aprašo 6, 8, 9, 12 punktų nuostatų pagrindu nurodo, kad Ministerija tiek savo interneto svetainėje, tiek raštu informavo savivaldybių administracijas, nurodant, jog prašymai gali būti teikiami ne tik per SPIS, bet ir kitais Prašymų nagrinėjimo tvarkos apraše nustatytais būdais. Taigi, savivaldybės turėjo registruoti tik tuos kitais būdais pateiktus prašymus, kurie buvo gauti iki kvietimo sustabdymo momento, t. y. iki 2026 m. gegužės 19 d. 9.10 val. Prašymai, gauti po šio laiko, nebuvo registruojami, nes buvo pateikti pasibaigus kvietimo laikotarpiui. Teigia, jog vertinant kiekvieną konkrečią situaciją svarbu buvo nustatyti, kuriuo metu savivaldybė gavo prašymą ir ar jis buvo gautas iki kvietimo sustabdymo momento. Prašymai, pateikti savivaldybei kitais teisės aktuose nustatytais būdais (pvz., elektroniniu paštu), galėjo būti registruojami SPIS tik tuo atveju, jeigu jie buvo gauti kvietimo laikotarpiu, t. y. nuo 2026 m. gegužės 19 d. 9.00 val. iki 9.10 val. Tokie prašymai buvo registruojami SPIS ir pateko į bendrą prašymų eilę pagal jų užregistravimo SPIS laiką. Tuo tarpu prašymai, savivaldybių gauti po 2026 m. gegužės 19 d. 9.10 val., nebuvo registruojami, kadangi tuo metu prašymų priėmimas jau buvo sustabdytas dėl visos kvietimui skirtos valstybės biudžeto lėšų sumos rezervavimo. Be to, galėjo būti registruojami tik tie prašymai, kurie pasirašyti jį pateikusio asmens arba jo įgalioto atstovo.

Nagrinėjamo skundo kontekste, atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas siekė pateikti prašymą dėl valstybės paramos būstui pagal Įstatymo 13 straipsnio 6 dalyje numatytą išimtį gavimo ir tokiems prašymams nagrinėti taikoma pirmumo tvarką, pažymi, kad tokie prašymai turi būti pateikti ir užregistruoti vadovaujantis Subsidijų teikimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka. Šiuo atveju, pareiškėjo prašymas turėjo būti pateiktas ir užregistruotas iki kvietimo sustabdymo momento, t. y. iki 2026 m. gegužės 19 d. 9.10 val. ir tik nustatytu terminu pateiktas prašymas būtų nagrinėjamas taikant pirmumo tvarką. Teigia, jog Ministerija Rašte pareiškėjui išaiškino, kad teisės aktai nenustato atskiros šių prašymų pateikimo tvarkos ar galimybės juos teikti iki kvietimo pradžios arba pasibaigus kvietimui, todėl teikiamiems prašymams yra taikoma bendra Subsidijų teikimo tvarkos apraše nustatyta prašymų priėmimo tvarka.

Dėl pareiškėjo dėstomų aplinkybių, kad jis buvo prisijungęs prie SPIS ir atliko prašymo pildymo veiksmus bei dėl reikalavimo pateikti pareiškėjo prisijungimo prie sistemos duomenis pažymi, kad atsižvelgiant į aukščiau paminėtą teisinį reguliavimą, prašymų eiliškumas siejamas konkrečiai su prašymo pateikimo ir užregistravimo SPIS momentu, o ne su prisijungimo prie sistemos ar prašymo pildymo pradžios laiku. Tai, kad Pareiškėjas buvo prisijungęs prie SPIS ir atlikto tam tikrus, su prašymo pildymu sistemoje susijusius veiksmus, nesukuria teisinių pasekmių. Nurodo, jog Rašte pareiškėjui buvo išaiškinta, kad prašymų eiliškumas nustatomas pagal prašymų užregistravimo laiką SPIS ir lėšų rezervavimas vykdomas pagal SPIS užregistruotų prašymų eiliškumą, atsižvelgiant į kvietimui skirtą valstybės biudžeto lėšų sumą. Prašymo pradėjimo pildyti laikas, pildymo trukmė ar kiti tarpiniai veiksmai eiliškumo nustatymui reikšmės šiuo atveju neturėjo, nes svarbus yra tik prašymo pateikimo momentas.

Ministerija kritiškai vertina pareiškėjo skundo teiginius, kad iš anksto turėjo būti numatytas 10 kartų didesnis sistemos apkrovimas ir turėjo būti sudarytos sąlygos išvengti sistemos sutrikimų, kadangi šie teiginiai subjektyvaus pobūdžio ir objektyviai nepagrįsti. Nurodo, jog Ministerija sudarė visas sąlygas asmenims, suinteresuotiems gauti valstybės paramą būstui, visais galimais ir asmenims

labiausiai tinkančiais būdais pateikti prašymus. Susidomėjimas šiuo kvietimu buvo didesnis nei įprastai, bet teigti, kad Ministerija turėjo numatyti, koku mastu padidės sistemos apkrova, ir kad įvyks sistemos sutrikimas, negalima. Nurodo, jog jei pareiškėjas mano, kad Ministerija tyčia sukėlė SPIS sutrikimą 2026 m. gegužės 19 d., tai pareiškėjas turėtų pateikti tokius teiginius patvirtinančius įrodymus.

Dėl pareiškėjo skunde suformuoto reikalavimo išduoti pareiškėjo šeimai atitinkamą pažymą dėl paramos būstui įsigyti 5 proc. papildomos subsidijos gimus antram vaikui, kurią pareiškėjas galės aktyvuoti banke, atkreiptinas dėmesys, kad pagal aukščiau paminėtą teisinį reglamentavimą prašymų registravimas ir atitikimo formaliems reikalavimams vertinimas bei pažymos išdavimo klausimai yra pavesti savivaldybių diskrecijai. Ministerijai teisės aktais nėra pavesta priimti pareiškėjų teikiamus prašymus, vertinti jų atitikimą keliamiems reikalavimams, juos registruoti bei išduoti atitinkamas pažymas. Ministerijos, kaip viešojo administravimo institucijos, veiksmų laisvė yra saistoma Konstitucijoje, įstatymuose, kituose teisės aktuose apibrėžta kompetencija. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudencijos pagrindu teigia, kad Klaipėdos miesto savivaldybė savarankiškas viešojo administravimo subjektas ir Ministerija neturi valdingų įgaliojimų savivaldybės atžvilgiu dėl vienokio ar kitokio sprendimo priėmimo, o pastarieji turi būti skundžiami teisės aktų nustatyta tvarka. Taip pat paaiškina, kad pagal valdžių pasidalijimo principą savivaldybės yra savarankiškos vietos savivaldos institucijos, jų darbą reglamentuoja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas. Vadovaujantis juo, savivaldybės nėra pavaldžios valstybės institucijoms, o Ministerijai pagal teisės aktais priskirtas funkcijas nėra suteikta teisė vertinti ar kontroliuoti savivaldybės tarnautojų veiksmų ar savivaldybės administracijos priimamų sprendimų. Šiuos teiginius grindžia ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 2 straipsnio 1 dalies, 29 straipsnio 1 dalies nuostatomis.

Atkreipia dėmesį, kad pareiškėjas savo skunde iš esmės atkartoja tuos pačius argumentus, kurie jau buvo išsamiai išnagrinėti ir įvertinti priimant Raštą. Teigia, kad pareiškėjas nesuformuluoja jokių naujų teisinių ar faktinių aplinkybių, kurios sudarytų pagrindą abejoti Ministerijos priimto atsakymo teisėtumu. Pažymi, kad pareiškėjas nepateikia jokių objektyvių įrodymų, patvirtinančių Ministerijos atsakymo neteisėtumą ar nepagrįstumą, o vien tik pareiškėjo nesutikimas su pateiktu atsakymu ir tų pačių aplinkybių kartojimas savaime neįrodo Ministerijos veiksmų neteisėtumo, kadangi Ministerijos atsakymas buvo parengtas laikantis galiojančių teisės aktų reikalavimų, įvertinus visą reikšmingą informaciją, todėl yra teisėtas, pagrįstas ir naikinti jį nėra jokio teisinio pagrindo. Nurodo, jog Rašte pareiškėjui buvo pateikta išsami informacija dėl prašymų teikimo, registravimo ir nagrinėjimo eigos, išaiškinant visą nagrinėjam klausimui aktualų teisinį reguliavimą. Taip pat Ministerijos atsakyme buvo nurodyta, kad atsižvelgiant į 2026 m. gegužės 19 d. paaishėjusius prašymų teikimo organizavimo modelio trūkumus bus vertinamos galimybės keisti prašymų teikimo tvarką, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas visiems norintiems asmenims pateikti prašymus.

Atsakovės atstovė Komisijos posėdžio metu prašė pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą atsiliepime bei posėdžio metu išdėstytų argumentų ir motyvų pagrindu.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Z. Y. atsiliepimo į skundą Komisijai nepateikė. Komisijos posėdžio metu palaikė pareiškėjo skundo reikalavimus ir prašė jį tenkinti skunde bei posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu.

Skundas tenkintinas iš dalies.

Byloje kilo ginčas dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Paramos būstui grupės 2026 m. birželio 30 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl papildomos subsidijos gimus vaikui suteikimo sąlygų“ dalies, kuria priimtas sprendimas netenkinti pareiškėjo 2026 m. gegužės 20 d. kreipimosi reikalavimo priimti 2026 m. gegužės 19 d. prašymą suteikti paramą būstui įsigyti teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, jog pareiškėjas 2026 m. gegužės 20 d. Kreipimusi į atsakovę prašė išaiškinti 2026 m. gegužės 19 d. susidariusią situaciją netinkamai įgyvendinant Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nuostatas ir prašė atlikti reikiamus veiksmus, kad būtų užtikrintas

skaidrumo suteikiant socialinę paramą principas. Kreipimesi išdėstė faktines aplinkybes, susijusias su valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito sumos subsidijos gavimu bei prašymo skirti papildomą 5 proc. subsidiją pateikimu. Prašė išaiškinti, kodėl buvo sudarytos tokios sąlygos, kad pareiškėjo šeima ir kitos jaunos šeimos, kurios atitinka Įstatymo 13 straipsnio 6 dalies kriterijus (gimė vaikas, buvo Valstybinei mokesčių inspekcijai pateikę Šeimos turto deklaraciją, o šeimos praeitais kalendoriniais metais gautos pajamos neviršijo nustatytų dydžių) neteko teisės pateikti prašymus ir iš tikrųjų, gavus finansavimą, gauti papildomas subsidijas ne eilės tvarka. Prašė išaiškinti, kodėl šiems žmonėms nebuvo suteikta teisė nei pildyti reikalingos formos prašymus savivaldybėse iš anksto, nei pildyti prašymus gegužės 19 d. po 9 val. 10 min., nei suteikta reali galimybė pateikti per SPIS nuo 9 val. iki 9 val. 10 min., jeigu sistema nuolat strigo. Taip pat prašė peržiūrėti SPIS duomenis ir pateikti X. Y. gegužės 19 d. prisijungimo informaciją (kelintas prisijungė, kelintas buvo eilėje, kelintą valandą buvo spaudžiamas mygtukas „Pateikti prašymą“ ir SPIS sistema „nulūžo“) bei koks yra paskutinis fiksuotas laikas asmens, kurio prašymas dar buvo priimtas iki Ministerijos paskelbimo, jog prašymų priėmimas sustabdomas. Reikalavo kuo skubiau priimti pareiškėjo šeimos užpildytą reikiamos formos prašymą (pastaba, 2026 m. gegužės 19 d. prašymas suteikti paramą būstui) ir suteikti galimybę ne eilės tvarka pretenduoti gauti papildomą subsidiją ir užtikrinti Įstatymo 13 straipsnio 6 dalies įgyvendinimą. Prie Kreipimosi pridėjo dokumentus: užpildytą prašymą suteikti paramą būstui įsigyti, šeimos metinę turto deklaraciją už 2025 metus, vaiko gimimo išrašą bei 2024 metais sudarytą šeimos kredito sutartį su (duomenys neskelbtini). Taip pat reikalavo viešai pateikti informaciją apie SPIS veikimą: ar buvo fiksuoti sutrikimai, kiek žmonių bandė jungtis, kada sistema strigo, kiek prašymų buvo pradėta pildyti, bet nepateikta ir kaip tokie atvejai bus vertinami.

Pareiškėjas 2026 m. birželio 26 d. Pakartotiniu kreipimusi į atsakovę prašė informuoti apie Kreipimosi nagrinėjimo stadiją. Nurodė, jog per 20 darbo dienų negavo jokio atsakymo į 2026 m. gegužės 20 d. siųstą Kreipimąsi, nebuvo atsakyta į užduotus paklausimus, nebuvo pateikti išaiškinimai ir pan.

Atsakovė skundžiamu Raštu atsiprašė, kad atsakymo pateikimas užtruko ilgiau, nei pareiškėjas tikėjosi. Nurodė, jog pastaruoju metu Ministerija sulaukia itin daug gyventojų kreipimusi dėl paramos būstui įsigyti, todėl jų nagrinėjimas reikalauja daugiau laiko. Atsakydama į pareiškėjo prašymus Rašte nurodė, jog pagal SPIS administratoriaus pateiktą informaciją SPIS duomenys rodė apkrovos padidėjimą (įprastinis išorinio SPIS unikalių naudotojų kiekis ~500 per valandą, tuo tarpu 2026 m. gegužės 19 d. 9.00–10.00 val. fiksuotas daugiau nei 10 kartų didesnis aktyvumas – virš 6 500 unikalių naudotojų). Ministerijos vertinimu, prašymų teikimas, vykęs 2026 m. gegužės 19 d. nuo 9.00 val. iki 9.10 val., laikytinas įvykiu, kadangi per minėtą laikotarpį buvo pateikta apie 1 400 asmenų prašymų. Nurodė paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikiamą reglamentuojančius teisės aktus ir atkreipė dėmesį, kad Įstatymo 13 straipsnio 6 dalyje numatytais atvejais kreipiantis dėl papildomos subsidijos tokie prašymai nagrinėjami pirmumo tvarka. Tačiau teisės aktai nenustato atskiros šių prašymų pateikimo tvarkos ar galimybės juos teikti iki kvietimo pradžios arba pasibaigus kvietimui. Subsidijų teikimo tvarkos aprašo 7² punkto pagrindu paaiškino, kad Ministerijos interneto svetainėje buvo paskelbtas kvietimo laikotarpis – 2026 m. gegužės 19 d. nuo 9.00 val. iki 16.00 val. arba iki tol, kol pasibaigs kvietimui skirtų lėšų suma. Atsižvelgiant į itin didelį per trumpą laiką gautų prašymų skaičių, dėl kurio buvo rezervuota visa kvietimui skirta valstybės biudžeto lėšų suma, ir vadovaujantis Subsidijų teikimo tvarkos aprašo nuostatomis, prašymų teikimas 2026 m. gegužės 19 d. 9.10 val. buvo sustabdytas. Pažymėjo, kad prašymai galėjo būti pateikti įvairiais būdais: asmeniškai, atvykus į savivaldybės administraciją, pašto siunta, elektroniniu paštu arba užpildyti SPIS. Apie tai buvo nurodyta ir Ministerijos interneto svetainėje. Į prašymą peržiūrėti ir pateikti SPIS duomenis, atsakovė Rašte nurodė, jog prašymų eiliškumas siejamas su prašymo užregistravimo SPIS momentu, o ne su prisijungimo prie sistemos ar prašymo pildymo pradžios laiku. Todėl vien faktas, kad pareiškėjas buvo prisijungęs prie SPIS ar buvo pradėjęs pildyti prašymą, nesukuria teisinių pasekmių. Prašymų eiliškumas nustatomas pagal prašymų užregistravimo laiką SPIS. Atitinkamai lėšų rezervavimas vykdomas pagal SPIS užregistruotų prašymų eiliškumą, atsižvelgiant į kvietimui skirtą valstybės biudžeto lėšų sumą. Prašymo pradėjimo laikas, jo pildymo trukmė ar kiti tarpiniai veiksmai eiliškumo nustatymui reikšmės neturi. Nurodė, jog Ministerija pagal Kreipimąsi ir jame pateiktus duomenis, neturi galimybių patikrinti pareiškėjo prisijungimo prie SPIS laiko, prašymo

pildymo SPIS aplinkybių ar kitų veiksmų SPIS. Paskutinio per SPIS pateikto prašymo registracijos laikas buvo 9.09 val. Atsakydama į pareiškėjo reikalavimą priimti jo šeimos užpildytą reikiamos formos prašymą ir suteikti galimybę ne eilės tvarka pretenduoti į papildomą subsidiją, pažymėjo, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje privalo vadovautis teisėtumo principu, kuris reiškia, kad jų veikla turi atitikti teisės aktų reikalavimus, o priimami sprendimai turi būti pagrįsti teisės normomis. Atkreipė dėmesį, kad Įstatymo 13 straipsnio 6 dalyje numatytais atvejais pateikti prašymai dėl papildomos subsidijos nagrinėjami pirmumo tvarka. Tačiau pirmumo teisė taikoma tik teisės aktų nustatyta tvarka pateiktiems prašymams. Atsižvelgiant į tai, kad teisės aktai nenumato galimybės po kvietimo pabaigos priimti naujus prašymus ar sudaryti individualias sąlygas juos pateikti iš naujo, sprendė, jog teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimą nėra. Į reikalavimą viešai pateikti informaciją apie SPIS veikimą atsakovė pakartojo aplinkybes apie SPIS ženklų apkrovos padidėjimą bei papildomai informavo, kad buvo pradėta pildyti apie 950 prašymų, kurie nebuvo pateikti. Pažymėjo, kad teisinės pasekmės siejamos su pateikto ir SPIS užregistruoto prašymo faktu, todėl kiekvienas gautas kreipimasis nagrinėjamas pagal jame nurodytas individualias aplinkybes. Nurodė, jog Ministerija įvertino 2026 m. gegužės 19 d. vykdyto kvietimo teikti prašymus eigą, prašymų registravimo procesą bei susiklosčiusias aplinkybes, vertins galimybes keisti prašymų teikimo tvarką, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas visiems norintiems asmenims pateikti prašymus.

Pareiškėjas skundu nesutinka su Rašto dalimi, kuria nepriimtas pareiškėjo 2026 m. gegužės 19 d. prašymas suteikti paramą būstui įsigyti (toliau – ir Prašymas).

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje išaiškinta, kad pagal administracinio proceso dispozityvumo principą byla teisme (taikytina ir Komisijoje) pradedama pagal suinteresuoto asmens skundą, kuris pats nustato bylos nagrinėjimo ribas, suformuluoja skundo dalyką ir pagrindą, t. y. nagrinėjamos bylos dėl administracinio sprendimo teisėtumo ribas apibrėžia, pareiškėjo suformuluotas skundo dalykas. Todėl Komisija, nagrinėdama byloje kilusį ginčą, pasisakys ir spęs dėl Rašto dalies teisėtumo, kuria spęstas pareiškėjo reikalavimas dėl Prašymo priėmimo ir galimybės ne eilės tvarka pretenduoti gauti papildomą subsidiją (Įstatymo 13 straipsnio 6 dalies įgyvendinimo užtikrinimo) bei atsakovės įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas, Prašymų suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti nagrinėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. A1-195, Valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų teikimo ir subsidijų valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų daliai apmokėti teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-267, ir kiti teisės aktai.

Vadovaujantis VAI, atsakovei taikytinos VAI normos, kurios garantuoja įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą, nustato viešojo administravimo principus (VAI 1 straipsnio 1 dalis). Pažymėtina, jog VAI 10 straipsnio 5 dalis numato, kad administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 papunkčiai). Šios normos sietinos su viešojo administravimo subjekto veiklai keliamu įstatymo viršenybės principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektų veikla atitiktų VAI išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (VAI 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas). Viešojo administravimo subjektą išsamumo principas įpareigoja į prašymą ar skundą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (VAI 3 straipsnio 1 dalies 5 punktas). Pažymėtina, jog atsakovei taikytinas įpareigojimas asmenų prašymus ir skundus nagrinėti atsižvelgiant ir į Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių reikalavimus (VAI 11 straipsnio 1 dalis), numatančius pareigą į prašymą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (Prašymų ir

skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktą). Tai reiškia, kad skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimo asmenims ir šeimoms principus, finansavimo šaltinius, formas, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti gaunančių asmenų teises ir pareigas reglamentuoja Įstatymas (1 straipsnio 1 dalis). Vadovaujantis Įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 4 punktu, Ministerija nustato prašymų suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti nagrinėjimo tvarką.

Bylos nagrinėjimo metu nustatyta, kad pareiškėjas teikė Kreipimąsi atsakovei, kuriuo, be kita ko, reikalavo kuo skubiau priimti Prašymą ir suteikti galimybę ne eilės tvarka pretenduoti gauti papildomą subsidiją ir užtikrinti Įstatymo 13 straipsnio 6 dalies įgyvendinimą. Minėta, jog atsakovė skundžiama Rašto dalimi sprendė, jog nėra teisinio pagrindo tenkinti šį pareiškėjo reikalavimą. Teisiniu tokio sprendimo pagrindu nurodė Įstatymo 13 straipsnio 6 dalį ir paaiškino, jog pirmumo teisė taikoma tik teisės aktų nustatyta tvarka pateiktiems prašymams.

Įstatymo 13 straipsnio 6 dalyje yra nustatyta valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito gavėjo, pasinaudojusio Įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nurodyta subsidija, įgijusio teisę į didesnę Įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nurodytą subsidiją, teisę į ne eilės tvarka papildomai suteikiamą šių subsidijų dydžių skirtumo subsidiją (toliau – papildoma subsidija), tačiau skundžiamoje Rašto dalyje šios teisės normos taikymas netenkinant pareiškėjo Kreipimosi reikalavimo nėra susieta jokių faktiniu pareiškėjo situacijai aktualiu pagrindu. Be kita ko, Komisija pažymi, jog atsakovė Komisijai teiktame atsiliepime dėl pareiškėjo Kreipimosi reikalavimo nurodė, jog jai teisės aktais nėra suteikta kompetencija priimti pareiškėjų teikiamus prašymus, vertinti jų atitikimą keliamiems reikalavimams, juos registruoti bei išduoti atitinkamas pažymas. Tačiau skundžiamoje Rašto dalyje pareiškėjui šios aplinkybės nebuvo nurodytos, t. y. nebuvo išsiakinta Prašymo pateikimo tvarka, nenurodyti sprendimus priimančys subjektai, neišaiškintos atsakovės kompetencijos ribos Prašymo priėmimo ir (ar) vertinimo atžvilgiu. Atkreiptinas dėmesys, jog VAI 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintas išsamumo principas reikalauja, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Nustatytų aplinkybių pagrindu darytina išvada, jog atsakovė šio reikalavimo nesilaikė, be kita ko, taip pažeisdama ir įstatymo viršenybės principą. Nagrinėjamu atveju, iš pareiškėjo skundo argumentų bei pasisakymų Komisijos metu, akivaizdu, jog skundžiamoje Rašto dalyje nenurodžius visų vertintų ir aktualių teisinių bei faktinių aplinkybių, susijusių su Prašymo priėmimu bei vertinimu, atsakovės kompetencija, pareiškėjui sudėtinga pasirinkti tinkamus būdus bei priemones dėl savo teisių ar interesų gynimo.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra nurodęs, kad ginčijamo individualaus administracinio sprendimo priėmimo motyvų nurodymas teismo (taikytina ir Komisijoje) proceso metu neturi būti vertinamas ir nedarą įtakos nemotyvuoto viešojo administravimo subjekto priimto sprendimo teisėtumui (žr., pvz., 2013 m. birželio 13 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-940/2013; 2015 m. kovo 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1536-662/2015). Priešingai vertinant būtų pažeistos pareiškėjo teisės į gynybą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. lapkričio 2 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-2692/2011). Individualaus administracinio akto motyvų nenurodymas pačiame akte ir jų papildymas ginčą nagrinėjant teisme iš principo nėra toleruotini, kadangi kliudo suinteresuotam asmeniui pasirinkti būdus bei priemones dėl savo teisių ar interesų gynimo (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. kovo 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1465-629/2020). Išdėstytos praktikos pagrindu, Komisija atsakovės atsiliepime nurodytų pagrindų nevertins ir nepasisakys, nes jais negali būti grindžiamas iš esmės nepagrįstas sprendimas.

Komisija, įvertinusi Kreipimosi bei skundžiamos Rašto dalies turinius, kitas administracinėje byloje nustatytas aplinkybes, vadovaudamasi aukščiau nurodytomis teisės aktų nuostatomis, sprendžia, kad skundžiama atsakovės Rašto dalis nepagrįsta ir neteisėta. Sprendžiama, jog atsakovė nesilaikė aukščiau aptartų teisės normomis nustatytų pareigų ir neužtikrino pagrįsto, įstatymo viršenybės bei išsamumo principus atitinkančio Kreipimosi nagrinėjimo, skundžiama Rašto dalis neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punktų reikalavimų, todėl yra tiek teisinis, tiek faktinis pagrindas skundžiamą Rašto dalį panaikinti.

Išvestiniais skundo reikalavimais pareiškėjas prašo įpareigoti atsakovę pareiškėjo Prašymą laikyti priimtu ir įpareigojančiu išduoti pareiškėjo šeimai atitinkamą pažymą dėl paramos būstui įsigyti 5 proc. papildomos subsidijos gimus antram vaikui, kurią pareiškėjas galės aktyvuoti banke. Šių reikalavimų atžvilgiu pažymėtina, jog Komisija neatlieka viešojo administravimo funkcijų ir nevykdo atitinkamos srities politikos, o tik sprendžia ginčus dėl teisės viešojo administravimo srityje. Išaiškintina, jog Komisija neatlieka viešojo administravimo (teisės aktais reglamentuotos viešojo administravimo subjektų veiklos, skirtos teisės aktams įgyvendinti: administracinio reglamentavimo, administracinių sprendimų priėmimo, teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo priežiūros, administracinių paslaugų teikimo, viešųjų paslaugų teikimo administravimo, VAĮ 2 straipsnio 18 dalis), kaip ir negali įpareigoti viešojo administravimo subjektą priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą ar atlikti konkretaus turinio veiksmų. Išdėstytu pagrindu, išvestiniai skundo reikalavimai dėl įpareigojimo tenkintini iš dalies – atsakovė įpareigotina teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą dėl Kreipimosi reikalavimo priimti pareiškėjo Prašymą ir suteikti galimybę ne eilės tvarka pretenduoti gauti papildomą subsidiją.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1, 3 punktais, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

panaikinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Paramos būstui grupės 2026 m. birželio 30 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl papildomos subsidijos gimus vaikui suteikimo sąlygų“ dalį, kuria priimtas sprendimas netenkinti pareiškėjo 2026 m. gegužės 20 d. kreipimosi reikalavimo priimti 2026 m. gegužės 19 d. prašymą suteikti paramą būstui įsigyti.

Įpareigoti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministeriją teisės aktų nustatyta tvarka priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą dėl pareiškėjo 2026 m. gegužės 20 d. kreipimosi reikalavimo priimti pareiškėjo 2026 m. gegužės 19 d. prašymą suteikti paramą būstui įsigyti ir suteikti galimybę ne eilės tvarka pretenduoti gauti papildomą subsidiją.

Kitoje dalyje skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vilija Astrauskienė

Komisijos nariai

Evaldas Ambrozaitis

Inga Drąsutavičienė